

КОД: МОВ_ППР_УЛ_8_І_06

ПРОМІЖНА ПІДСУМКОВА РОБОТА

8 клас, І семестр

Загальна інструкція щодо виконання роботи

Проміжна робота складається з двох частин – А та В.

Частина А містить **9 завдань** різних типів.

Частина В містить **3 завдання** різних типів.

Деякі завдання передбачають надання відповіді шляхом вибору однієї відповіді, а на деякі — необхідно надавати письмову коротку або розгорнуту відповідь.

Інструкція до всіх типів завдань наведена перед роботою.

На виконання всіх завдань відведено **45 хв.**

1. Відповіді на завдання позначаєте / записуйте у відведених місцях зрозуміло й чітко.
2. Намагайтеся виконати максимальну кількість завдань, раціонально розподіляючи відведений час. Додаткового часу ви не матимете.
3. Після завершення виконання завдань поверніть роботу вчителю / вчительці.

Увага!

**Під час виконання завдань працюйте самостійно і не заважайте іншим.
Пам'ятайте: у випадку виявлення ознак підглядання, списування чи плагіату
вашу роботу не буде зараховано!**

Прочитайте текст і виконайте завдання 1 – 9 до нього, що входять до складу частини А.

Перед початком уважно ознайомтеся з інструкціями щодо виконання завдань.

1

ПОВЧАННЯ ВОЛОДИМИРА МОНОМАХА ДІТЯМ

(у переказі Віктора Близнеця)

(1) Я недостойний, дідом своїм Ярославом Мудрим і батьком своїм, і матір'ю своєю зроду Мономахів був наречений руським іменем Володимир. Сидячи на санях, тобто збираючись уже помирати, звертаюсь до вас із цим словом. Слухаючи мою грамотицю, не посмійтесь над нею, а прийміть її до свого серця, і не лінуйтеся, а щиро трудіться.

(2) Що таке людина, як подумаєш про це? Велика розумом людина, та не може досягнути вона всіх чудес землі. Дивіться, як все мудро влаштовано на світі: як небо влаштовано, або як сонце, або як місяць, або як зірки, і тьма, і світло, і земля як на водах покладена, Господи, завдяки волі Твоїй! А звірі, а птиці різні, а риби всілякі! І цьому диву подивуємося, як створено людину і які різні та багатоликі людські обличчя; якби і всіх людей зібрати, то кожен має свій вид і образ обличчя. І тому подивуємося, як птиці небесні із раю-вирію летять. І перш за все до нашого дому, але не поселяються в одній країні, а сильні й слабкі розлітаються по всіх землях, щоб наповнилися щебетом ліси і поля. Все це дано людям на користь, на їжу і на радість їм. І знову скажемо: великі блага послані нам, грішним людям. Ті ж птиці небесні: коли їм звелено, то заспівають і звеселяють людей, а коли ні — то, маючи і мову свою, оніміють. Прочитавши отсі слова, діти мої, похваліть Творця всього земного і небесного, а все, що далі, то мого слабого розуму повчання.

(3) Не забувайте убогих, по силі годуйте їх і подавайте сиротам. І вдову захистіть, не дайте сильним губити людину. Хто б то не був, правий чи винний перед вами, не вбивайте і не веліть убивати його; не губіть християнської душі.

(4) Присягнувши, не переступайте клятви, бо загубите душу свою.

(5) Старих шануйте, як батька, а молодих, яко братів.

(6) Пам'ятайте, як учив мудрий Василь, зібравши круг себе юнаків: при старших годиться мовчати, премудрих слухати, старшим підкорятися, з рівними і молодими мати згоду і бесіду вести без лукавства, а щонайбільше розумом

вбирати. Не лютувати словом, не ганьбити нікого в розмові, не сміятися багато. Очі тримати донизу, а душу вгору.

(7) У домі не ледачкуйте, а за всім приглядайте самі, не покладайтесь на тиуна або на отрока, щоб не посміялися люди ні над домом, ні над обідом. Брехні остерігайтесь, і пияцтва, і облуди, від того душа гине і тіло.

(8) Куди б ви не верстали шлях своєю землею, не давайте отрокам своїм чинити зло і шкоду ні селам, ні посівам, щоб люди не проклинали вас. А куди б не прийшли і де б не зупинилися, напійте і нагодуйте нужденного.

(9) Найбільше шануйте гостя, звідки б він до вас не прийшов: простий чи знатний, чи посол; якщо не можете пошанувати його дарунком, то пригостіть його їжею і питвом, бо він, мандруючи далі, прославить вас у всіх землях доброю чи злою людиною.

(10) Хворого навідайте. Покійника проведіть в останню дорогу, бо всі ми смертні. Не проминіть ніколи людину, не привітавши її, і добре слово їй мовте. Жінку свою любіть, та не давайте їй влади над собою.

(11) Якщо забуваєте про це, то частіше заглядайте в мою грамотицю: і мені не буде соромно, і вам буде добре.

(12) Що вмієте, того не забувайте, а чого не вмієте, того навчайтесь, — як батько мій, дома сидючи, знав п'ять мов, через те і честь йому була в інших країнах. Лінощі — це мати всьому дурному, хто що й знав, те забуде, а чого не вміє, того не навчиться. Добро своєю рукою сіючи, не лінуйтесь ні на що хороше, і хай не застане вас сонце в постелі. Так робив мій батько покійний і всі добрі мужі. На світанні, побачивши сонце, з радістю прославте день новий і скажіть: Господи, додай мені літа до літа, щоб я честю й добром виправдав життя своє...

Адаптовано з: Повчання Володимира Мономаха // Бібліотека української літератури. (б. д.). URL: <https://www.ukrlib.com.ua/narod/printout.php?id=7&bookid=1>

Ви завершили читання тексту. Перейдіть до виконання завдань 1 – 9, які стосуються цього тексту.

Частина А.

Частина А складається з 9 завдань.

Виконайте ці завдання відповідно до зазначених нижче правил:

- **завдання 1-6** передбачають вибір **ОДНІЄЇ** правильної відповіді серед чотирьох варіантів, позначених літерами. Позначайте свій вибір чітко. Якщо ви вирішили змінити свою відповідь — закресліть попередню й позначте нову.
- **завдання 7 – 9** передбачають **коротку письмову** відповідь. Надаючи відповіді на такі питання, пишіть структуровано, грамотно, розбірливо й повними конструкціями, послідовно зважаючи на те, про що запитують у завданні. Зважте, відповідь має бути надана повними реченнями й грамотно оформлена.

Будьте уважні й чітко фіксуйте свої відповіді в межах відведеного часу!

1. Уявіть, що Володимир Мономах звертається до сучасних підлітків через блог. Як би він назвав свій перший пост, якщо взяти за основу ідеї та настанови його «Повчання дітям» ?

- А «Як керувати князівством без стресу»
- Б «Життя коротке — слухайте своє серце»
- В «Правила, перевірені часом»
- Г «Подивіться на зірки й сяйте»

2. Яку з цих думок найкраще передає автор у другому абзаці тексту?

- А Людина може зрозуміти всі таємниці світу.
- Б Світ створено дивовижно, і треба це цінувати.
- В Птахи — головна прикраса землі.
- Г Стародавні знання важливіші за нові.

3. Яка з порад Володимира Мономаха відповідає прислів'ю «Хто рано підводиться, за тим і діло водиться»?

- А «Не забувайте убогих, по силі годуйте їх і подавайте сиротам»
- Б «Присягнувши, не переступайте клятви»
- В «...напійте і нагодуйте нужденного»
- Г «...хай не застане вас сонце в постелі»

4. Якби погляди Мономаха показали у форматі постера в школі, який напис підійшов би найкраще?

- А «Старших повчати — молодших не слухати»
- Б «Добро йде від меча»
- В «Шануй старших — слухай мудрих — не бреш»
- Г «Спи до обіду — все одно все мине»

5. Що, на думку автора, може зіпсувати репутацію людини в інших землях?

- А Скромність
- Б Невміння читати
- В Грубе ставлення до гостей
- Г Незнання пісень

6. Яка з думок Мономаха звучить як одне із правил суспільства?

- А Лінощі — це мати всьому дурному.
- Б Шануйте одне одного.
- В У домі не ледачкуйте.
- Г Що вмієте, того не забувайте..

7. Уявіть, що ви отримали лист від Володимира Мономаха. Яку його пораду повісили б над своїм робочим столом? (Напишіть пояснення обсягом 2–4 речення)

8. Наведіть приклад ситуації із сучасного життя, де можна застосувати настанову: «Не проминіть людину, не привітавши її» (Напишіть пояснення обсягом 2–4 речення)

9. «Як ви вважаєте, у якій сфері сьогодні міг би працювати Мономах, якщо взяти до уваги його настанови?» (Напишіть пояснення обсягом 2–4 речення)

Частина В.

- Частина В складається із 3 завдань на основі вивчених творів: Іван Білик «Дарунки скіфів», «Про Іллю Муромця та Соловія», Володимир Мономах «Повчання дітям».
- Виконайте ці завдання відповідно до зазначених нижче правил:

завдання 10–12 передбачають коротку письмову відповідь. Виконуючи їх, запишіть у спеціально відведеному місці свою відповідь. Зважте, відповідь має бути надана повними реченнями й грамотно оформлена.

10. Напишіть повідомлення в месенджері від імені Пугача Дар'яваушеві, яке б спонукало переосмислити вчинки, проаналізувати рішення (обсяг - 2-3 речення)

11. Уявіть, що ви – Ілля Муромець. Напишіть уривок зі щоденника після зустрічі з Соловієм-розбійником. Опишіть свої емоції, думки про перемогу та подальші плани (обсяг - 4-5 речень)

12. Оберіть одного з героїв (Пугача, Володимира Мономаха, Іллю Муромця), напишіть допис в Instagram від імені персонажа. Наскрізною думкою якого буде: «Мудрість не старіє. Вона просто лежить на полиці, поки ми гортаємо стрічку новин замість сторінок історії» (обсяг – 7-10 речень)

Увага!

Ви завершили виконання роботи. Якщо у вас залишився час — перевірте відповіді, у яких сумніваєтеся, а також переконайтеся, що ви зафіксували всі відповіді.

Завершіть роботу за вказівкою вчителя / вчительки.